

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 2598

Warszawa, 11 grudnia 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o kinematografii.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Zdzisława Podkańskiego.

(-) Arkadiusz Bratkowski; (-) Bolesław Bujak; (-) Jan Bury; (-) Bronisław Dutka; (-) Tadeusz Gajda; (-) Józef Gruszka; (-) Jarosław Kalinowski; (-) Mieczysław Kasprzak; (-) Jan Kubik; (-) Zbigniew Kuźmiuk; (-) Mirosław Pawlak; (-) Janusz Piechociński; (-) Zdzisław Podkański; (-) Tadeusz Polański; (-) Marek Sawicki; (-) Franciszek Jerzy Stefaniuk; (-) Józef Szczepańczyk; (-) Leszek Świętochowski; (-) Wojciech Szczęsny Zarzycki; (-) Stanisław Żelichowski.

USTAWA

z dnia .....

o kinematografii

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1.

Ustawa określa zasady wspierania twórczości filmowej i innej działalności w dziedzinie kinematografii, zadania organów administracji publicznej w dziedzinie kinematografii, zasady ochrony zasobów sztuki filmowej oraz organizację instytucji filmowych.

Art. 2.

W celu zapewnienia niezbędnych warunków rozwoju kinematografii, jako części kultury narodowej otwierającej przed polskim widzem świat doznań i przeżyć możliwych tylko w języku ojczystym, państwo sprawuje mecenat nad działalnością w dziedzinie kinematografii, polegający na wspieraniu i promocji twórczości filmowej, upowszechnianiu kultury filmowej oraz ochronie dziedzictwa kulturalnego w dziedzinie filmu.

Art. 3.

Kinematografia obejmuje:

- 1) twórczość filmową,
- 2) produkcję filmów,
- 3) usługi filmowe,
- 4) dystrybucję i rozpowszechnianie filmów, w tym działalność kin,
- 5) upowszechnianie kultury filmowej,
- 6) promocję filmu polskiego w kraju i za granicą,
- 7) gromadzenie, ochronę i upowszechnianie zasobów sztuki filmowej.

Art. 4.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) film (dzieło filmowe) - utwór dowolnej długości, w tym utwór będący filmem dokumentalnym, złożony z serii następujących po sobie obrazów z dźwiękiem lub bez dźwięku, utrwalonych na jakimkolwiek nośniku umożliwiającym wielokrotne odtwarzanie, wywołujących wrażenie ruchu i składających się na oryginalną całość,

wyrażającą akcję (treść) w indywidualnej formie, przeznaczony do wyświetlania w kinie jako pierwszym polu eksploatacji w rozumieniu przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych,

- 2) produkcja filmu - zespół czynności twórczych, organizacyjnych, ekonomicznych, prawnych i technicznych, prowadzących do wytworzenia filmu w postaci kopii wzorcowej,
- 3) producent filmu - podmiot, który inicjuje produkcję filmu, nabywa prawa autorskie i pokrewne od współtwórców i artystów wykonawców oraz organizuje i finansuje produkcję filmu,
- 4) dystrybucja filmu - nabycie od producenta filmu prawa do eksploatacji filmu, w tym prawa do wykonywania kopii filmu i przekazanie tego prawa innemu podmiotowi w celu rozpowszechniania filmu,
- 5) upowszechnianie kultury filmowej - działalność polegającą na organizowaniu przeglądów, festiwali, dni kultury filmowej, sympozjów i innej podobnej działalności kulturalnej, a także na wspieraniu wydawania czasopism naukowych i kulturalnych, druków zwartych poświęconych sztuce filmowej,
- 6) kopia wzorcowa - czarno-biała lub barwna kopia filmowa wykonana w optymalnych warunkach kopiowania i obróbki chemicznej, stanowiąca wzorzec przy produkcji kopii eksploatacyjnych.

Art. 5.

1. Film uważa się za film polski, jeżeli jego producentem (koproducentem) jest obywatel polski lub zarejestrowana w Polsce osoba prawna, a ponadto spełniony jest co najmniej jeden z warunków:
  - 1) scenarzysta, reżyser oraz odtwórca jednej z głównych ról są obywatelami polskimi, udział kosztów produkcji poniesionych na terytorium Polski stanowi co najmniej 50% i kopia wzorcowa jest wykonana w języku polskim,
  - 2) jest koprodukcją wykonywaną na podstawie obowiązujących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących koprodukcji kinematograficznej,
  - 3) większość zespołu twórczego, do którego zalicza się: reżysera, autora scenariusza, scenografa, odtwórców głównych ról, twórcę muzyki filmowej posiada obywatelstwo polskie, udział polskiego producenta lub koproducenta w finansowaniu produkcji filmu jest nie niższy niż 20 %, środki te są wydatkowane na terenie Polski i kopia wzorcowa jest wykonana w języku polskim.
2. Film uważa się za europejski, jeżeli jego producentem lub koproducentem jest osoba

fizyczna mająca stałe miejsce zamieszkania lub osoba prawna mająca siedzibę w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej lub w państwie będącym stroną Umowy o Europejskiej Przestrzeni Gospodarczej, a ponadto spełniony jest co najmniej jeden z warunków :

- 1) scenarzysta, reżyser oraz odtwórca jednej z głównych ról są obywatelami państw lub stale zamieszkują w państwach, o których mowa wyżej, udział kosztów produkcji poniesionych na terenie tych państw wynosi co najmniej 50% i kopia wzorcowa jest wykonana w języku jednego z tych państw,
- 2) większość zespołu twórczego, do którego zalicza się: reżysera, autora scenariusza, scenografa, odtwórców głównych ról, twórcę muzyki filmowej stale zamieszkuje w państwach, o których mowa wyżej i udział europejskiego producenta lub koproducenta w finansowaniu produkcji jest nie niższy niż 20%, a środki te są wydatkowane na terenie państw, o których mowa wyżej, przy czym kopia wzorcowa wykonana jest w języku państwa, o którym mowa wyżej.

Rozdział 2.

Organy właściwe do spraw kinematografii.

Art. 6.

1. Zadania organów administracji rządowej w zakresie kinematografii realizuje Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwany dalej "Ministrem".
2. Do zakresu działania Ministra, o którym mowa w ust. 1, należy w szczególności:
  - 1) projektowanie kierunków realizacji polityki kulturalnej państwa w dziedzinie kinematografii,
  - 2) zapewnianie powszechnego dostępu społeczeństwa do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej,
  - 3) tworzenie warunków do rozwoju wszystkich gatunków i rodzajów twórczości filmowej, wspieranie wydawania czasopism naukowych i kulturalnych, druków zwartych poświęconych sztuce filmowej,
  - 4) wspieranie rozwoju artystycznego młodych twórców,
  - 5) wspieranie edukacji i doskonalenia zawodowego oraz ochrona zawodów filmowych,
  - 6) wspieranie upowszechniania kultury filmowej i działanie na rzecz rozwoju społecznego ruchu filmowego oraz piśmiennictwa filmowego.

Art.7.

Zadania w zakresie ochrony, gromadzenia, pomnażania i udostępniania zasobów sztuki filmowej wykonuje Filмотeka Narodowa.

Rozdział 3

Polski Instytut Filmowy

Art. 8.

W celu finansowego wspierania rozwoju kinematografii ustanawia się Polski Instytut Filmowy, zwany dalej "Instytutem", będący państwową osobą prawną.

Art. 9.

Siedzibą Instytutu jest miasto Warszawa.

Art. 10.

Nadzór nad Instytutem sprawuje Minister.

Art.11.

1. Do zadań Instytutu należy :

- 1) inspirowanie i wspieranie rozwoju wszystkich gatunków i rodzajów twórczości filmowej, dystrybucji i rozpowszechniania filmów,
- 2) inspirowanie i wspieranie działań mających na celu tworzenie warunków do powszechnego dostępu do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej,
- 3) wspieranie rozwoju szkolnictwa artystycznego w dziedzinie sztuki filmowej oraz rozwoju artystycznego młodych twórców filmowych,
- 4) promocja filmu polskiego w kraju i poza granicami,
- 5) tworzenie warunków do rozwoju polskiej produkcji filmowej.

2. Instytut w zakresie swoich zadań współpracuje z organami administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego.

Art. 12.

Instytut może prowadzić działalność gospodarczą - przewidzianą w statucie, z wyłączeniem produkcji filmów oraz udziału w spółkach zajmujących się produkcją filmową. Dochód z działalności gospodarczej Instytutu służy wyłącznie realizacji zadań określonych w art. 11.

Art. 13

1. Instytut samodzielnie gospodaruje mieniem oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków .
2. Przychodami Instytutu są :
  - 1) dotacje podmiotowe z budżetu państwa, przekazywane przez Ministra ze środków ujętych w części budżetowej, której jest dysponentem,
  - 2) przychody z eksploatacji filmów, co do których autorskie prawa majątkowe przysługują Instytutowi,
  - 3) darowizny, spadki i zapisy,
  - 4) przychody z majątku Instytutu,
  - 5) przychody z działalności Instytutu,
  - 6) środki przyznawane przez Ministra ze środków specjalnych utworzonych z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa, o których mowa w art. 47b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 650, Nr 145, poz. 946, Nr 155, poz. 1014 i Nr 160, poz. 1061, z 2000 r. Nr 9, poz. 117, Nr 70, poz. 816 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 84, poz. 908 z 2002 r. Nr 25, poz. 253 oraz z 2003 r. Nr 84 poz. 774 i Nr 137 poz. 1302).
  - 7) kwoty stałego 2% odpisu od przychodów uzyskanych z tytułu wyświetlania w kinach filmów, których produkcja nie jest zaliczona do produkcji krajów Unii Europejskiej - przed podziałem z podmiotem prowadzącym dystrybucję,
  - 8) kwoty stałego 2% odpisu od przychodów uzyskanych ze sprzedaży przez dystrybutora nośników z nagranyymi na nich filmami, których produkcja nie jest zaliczona do produkcji krajów Unii Europejskiej,
  - 9) obowiązkowe kwoty na finansowanie produkcji europejskiej, przewidziane w koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych, o której mowa w ustawie o radiofonii i telewizji z 29 grudnia 1992 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114 , z 2002 r. Nr 25, poz.253; Nr 56, poz. 517),
  - 10) kwoty przekazywane przez instytucje filmowe - studia filmowe, pochodzące z eksploatacji przez te studia filmów wyprodukowanych przed 1 stycznia 1990 r., w wysokości 50% uzyskanego z tego tytułu przychodu,
  - 11) kwoty przekazywane przez Filmotekę Narodową, pochodzące z eksploatacji filmów, co do których autorskie prawa majątkowe przysługują Filmotece, w wysokości 50% uzyskanego z tego tytułu przychodu.

Art.14.

1. Instytut działa na podstawie ustawy o kinematografii i statutu.
2. Minister nadaje Instytutowi w drodze rozporządzenia statut, w którym określa:
  - 1) szczegółowy zakres działania Instytutu,
  - 2) organizację wewnętrzną Instytutu,
  - 3) szczegółowe zadania organów Instytutu i tryb ich działania,
  - 4) zasady działalności finansowej, rodzaje tworzonych funduszy i źródła ich finansowania,
  - 5) zakres i sposób prowadzenia działalności gospodarczej, uwzględniając stworzenie właściwych warunków do prawidłowej realizacji zadań przez Instytut.

Art. 15.

Organami Instytutu są dyrektor i Rada Instytutu, zwana dalej "Radą".

Art. 16.

1. Dyrektor kieruje działalnością Instytutu i reprezentuje go na zewnątrz.
2. Dyrektora powołuje Minister na wniosek Rady lub po przeprowadzeniu konkursu. Powołanie na stanowisko dyrektora następuje na okres 3 lat, z możliwością powołania w sumie nie dłużej niż na 3 kadencje.
3. Zastępcę dyrektora powołuje Minister na wniosek dyrektora, po zaopiniowaniu kandydatury przez Radę.
4. Dyrektor może zostać przez Ministra odwołany przed upływem kadencji, po uzyskaniu w tym przedmiocie opinii Rady, lub na wniosek Rady w sytuacji gdy:
  - 1) w istotny sposób narusza przepisy prawa lub statutu,
  - 2) złoży rezygnację ze stanowiska,
  - 3) zostanie skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej,
  - 4) wynik z działalności finansowej Instytutu jest ujemny za ostatni rok działalności .
5. W okresie kierowania Instytutem dyrektor nie może być zatrudniony w instytucjach kultury oraz podmiotach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i dystrybucji filmów.

Art. 17.

1. Rada Instytutu składa się z 9 członków powołanych przez Ministra.
2. Kadencja Rady trwa cztery lata, z tym, że Rada pełni swoje funkcje do czasu powołania

Rady w nowym składzie. Funkcję członka Rady można pełnić nie dłużej niż przez trzy kadencje.

3. W skład Rady Instytutu wchodzi:
  - 1) jeden przedstawiciel Ministra,
  - 2) dwóch przedstawicieli organizacji zrzeszających producentów filmowych,
  - 3) dwóch przedstawicieli organizacji zrzeszających twórców filmowych,
  - 4) jeden przedstawiciel organizacji zrzeszających dystrybutorów filmowych,
  - 5) jeden przedstawiciel organizacji zrzeszających podmioty prowadzące kina,
  - 6) dwóch przedstawicieli reprezentatywnych związków działających w obszarze kinematografii
4. Kandydatury na członków Rady są zgłaszane przez stowarzyszenia twórców i producentów, organizacje dystrybutorów i podmiotów prowadzących kina oraz reprezentatywne związki zawodowe działające w obszarze kinematografii.
5. Pracami Rady kieruje przewodniczący, wybierany przez Radę w tajnym głosowaniu. Rada może dokonać, w czasie kadencji w tym samym trybie zmiany przewodniczącego.
6. Minister może odwołać członka Rady przed upływem kadencji w przypadku :
  - 1) zrzeczenia się funkcji,
  - 2) choroby uniemożliwiającej pełnienie funkcji,
  - 3) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej,
  - 4) nieusprawiedliwionego nieuczestniczenia w pracach Rady.
7. W przypadku odwołania lub śmierci członka Rady przed upływem kadencji, Minister powołuje nowego członka Rady na okres do końca tej kadencji, spośród kandydatów zgłoszonych przed poprzednimi nominacjami.

Art. 18.

1. Do obowiązków Rady Instytutu należy:
  - 1) wytyczanie kierunków działania Instytutu,
  - 2) zatwierdzanie rocznego planu działalności Instytutu, ze wskazaniem źródeł finansowania poszczególnych zadań,
  - 3) zatwierdzanie rocznego sprawozdania z działalności, w tym finansowego,
  - 4) opiniowanie zmian statutu,
  - 5) zgłoszenie kandydata na stanowisko dyrektora,
  - 6) wybór biegłego rewidenta,
  - 7) inne kompetencje określone w ustawie i statucie Instytutu.
2. Uchwałę, o której mowa w ust. 1 pkt. 2 oraz sprawozdanie zbadane przez biegłego

rewidenta, o którym mowa w ust. 1 pkt. 3 ogłasza się w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Minister może stwierdzić nieważność uchwały podjętej przez Radę, jeżeli ta uchwała narusza prawo lub jest sprzeczna z zatwierdzonym planem finansowym.

Art. 19.

1. Dofinansowanie zadań określonych w art. 11 następuje przez przyznanie bezzwrotnej dotacji, udzielenie pożyczki, zakup usług filmowych, udzielenie gwarancji bankowej.
2. Działalność w zakresie produkcji filmowej może być dofinansowana tylko w przypadku, gdy udział własny producenta jest nie mniejszy niż 30 %.
3. Zasady dofinansowania produkcji filmu polskiego i europejskiego pozostają w zgodzie z wiążącymi Rzeczpospolitą Polską umowami międzynarodowymi. Pierwszeństwo w dofinansowaniu mają filmy o szczególnym znaczeniu dla kultury polskiej.
4. Do środków finansowych Instytutu mają równy dostęp wszystkie podmioty prowadzące działalność w zakresie kinematografii, niezależnie od formy prawnej w jakiej prowadzą działalność i struktury własnościowej. Z wnioskiem o dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania i produkcji filmów mogą wystąpić tylko podmioty niezależne od nadawców telewizyjnych.
5. Za podmiot niezależny od nadawcy telewizyjnego uznaje się podmiot, który spełnia następujące kryteria :
  - 1) podmiot nie ma udziałów lub akcji w spółce prowadzącej działalność nadawczą oraz spółka prowadząca działalność nadawczą nie ma udziałów lub akcji w podmiocie starającym się o dofinansowanie,
  - 2) podmiot starający się o dofinansowanie lub jego udziałowcy lub akcjonariusze nie są członkami władz spółki nadawczej oraz członkowie władz podmiotu nadającego nie są członkami władz podmiotu starającego się o dofinansowanie.
6. Instytut dofinansowuje debiuty filmowe, do których nie stosuje się ograniczeń wynikających z ustępu 2.
7. Do udzielania, rozliczania i odpowiedzialności za wykorzystanie niezgodne z przeznaczeniem dotacji celowej Instytutu stosuje się ustawę z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz.148, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594, Nr 166, poz. 1611, Nr 189, poz. 1851).
8. Środki na finansowanie działalności określonej w art. 11 są przyznawane przez dyrektora Instytutu, w oparciu o opinię komisji ekspertów. Zasady powoływania ekspertów i działania zespołów ekspertów określa statut Instytutu.

9. Od decyzji dyrektora, jeśli jest ona niezgodna z opinią zespołu ekspertów, służy odwołanie do Rady Instytutu.

Art. 20.

Minister zatwierdza roczny plan działalności, roczny plan finansowy oraz zatwierdza roczne sprawozdania z działalności, oraz wykonania rocznego planu finansowego.

Art. 21.

Do wydatkowania przez Instytut środków na cele określone w art. 11 - nie stosuje się ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664, Nr 113, poz. 984 i Nr 197, poz. 1661 oraz z 2003 r. Nr 2, poz. 16, Nr 130, poz. 1188 i Nr 165, poz. 1591).

Rozdział 4.

Gromadzenie, ochrona i pomnażanie zasobów sztuki filmowej.

Art. 22

1. Działalność w zakresie ochrony narodowego dziedzictwa kulturalnego w dziedzinie kinematografii prowadzi Filmoteka Narodowa, będąca instytucją kultury w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej ((Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z 2002 r. Nr 41, poz. 364 oraz z 2003 r. Nr 96, poz. 874 i Nr 162, poz. 1568), dla której organizatorem jest Minister.
2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, polega w szczególności na:
  - 1) gromadzeniu, zabezpieczaniu oraz rekonstrukcji: materiałów negatywowych, kopii wzorcowych oraz innych archiwalnych kopii filmowych filmów polskich, archiwalnych kopii filmowych filmów nie będących filmami polskimi w rozumieniu ustawy, jeżeli ze względu na osoby twórców, tematykę lub inne walory filmy te mają istotne znaczenie dla polskiej kultury, nauki lub życia społecznego,
  - 2) wypracowywaniu norm metodycznych dotyczących archiwizacji filmów polskich i polskiej dokumentacji historyczno-filmowej przechowywanej w archiwach na terenie Polski,
  - 3) gromadzeniu i archiwizacji dokumentacji dotyczącej produkcji i rozpowszechniania filmów w Polsce,
  - 4) upowszechnianiu kultury filmowej, w tym udostępnianiu zasobów sztuki filmowej,
  - 5) gromadzeniu zbiorów bibliotecznych oraz eksponatów dotyczących historii filmu i kinematografii,

- 6) prowadzeniu katalogu dzieł filmowych produkcji polskiej,
  - 7) współpracy z właściwymi krajowymi i zagranicznymi instytucjami kultury, w szczególności z archiwami filmowymi,
  - 8) prowadzeniu prac naukowych, wydawniczych oraz upowszechniania kultury filmowej,
  - 9) prowadzeniu Iluzjonu Filмотeki Narodowej jako muzeum sztuki filmowej polskiej i światowej.
3. Pokazy w ramach Iluzjonu Filмотeki Narodowej, pokazy edukacyjne i naukowe dla potrzeb procesu dydaktycznego i naukowego organizowane przez Filмотekę oraz pokazy dyskusyjnych klubów filmowych, korzystają z wyjątku określonego w art. 27 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 4 lutego 1994 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904, z 2001 r. Nr 128, poz. 1402, z 2002 r. Nr 126, poz. 1068 i Nr 197, poz. 1662, oraz z 2003 r. Nr 166, poz. 1610).
  4. Archiwizacja i zabezpieczanie dzieł sztuki filmowej przez Filмотekę Narodową odbywa się zgodnie z ratyfikowanymi przez Rzeczpospolitą Polską porozumieniami międzynarodowymi dotyczącymi archiwizacji i przechowywania dzieł sztuki filmowej.

Art. 23.

Działalność archiwalna Filмотeki Narodowej w zakresie państwowego zasobu archiwalnego, podlega przepisom ustawy z dnia 14 lipca 1983r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. Nr 38, poz.173; z 1989 r. Nr 34, poz.178; z 1996r. Nr 106, poz. 496 i Nr 156, poz.775; z 1997 r. Nr 88, poz.554 i Nr 141, poz. 943; z 1998r. Nr 106, poz. 668 i Nr 155, poz. 1016 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 546, zmiany tekstu jednolitego, Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz.2074 oraz z 2003 r, Nr 137, poz. 1302). Szczegółowe zasady działania Filмотeki Narodowej określa statut, nadawany jej w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.

Art. 24.

1. Producent lub koproducent polskiego filmu przekazuje nieodpłatnie Filмотece Narodowej po jednym egzemplarzu nieeksploatowanej kopii każdego wyprodukowanego filmu, w ciągu miesiąca od zakończenia produkcji.
2. Dystrybutor filmu nie będącego filmem polskim, opracowanego w języku polskim, przekazuje do Filмотeki Narodowej po 1 kopii każdej wersji filmu, w jakiej został on wprowadzony do dystrybucji - w ciągu 1 roku od rozpoczęcia dystrybucji.

Art.25.

Filmoteka otrzymuje na swoją działalność dotację budżetową. Przychodami Filmoteki Narodowej są przychody z dystrybucji filmów, do których autorskie prawa majątkowe przysługują Filmotece oraz opłaty wynikające ze świadczonych usług.

Rozdział 5.

Jednostki organizacyjne kinematografii.

Art. 26.

1. Państwowymi jednostkami organizacyjnymi kinematografii są:
  - 1) instytucje filmowe, dla których Minister jest organem założycielskim,
  - 2) instytucje kultury prowadzące działalność w dziedzinie kinematografii, dla których Minister jest organizatorem,
2. Samorządowymi jednostkami organizacyjnymi kinematografii są:
  - 1) instytucje filmowe, dla których jednostka samorządu terytorialnego jest organem założycielskim,
  - 2) instytucje kultury prowadzące działalność w dziedzinie kinematografii, dla których jednostka samorządu terytorialnego jest organizatorem.

Art. 27.

Prowadzenie działalności w dziedzinie kinematografii jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 28.

1. Podmioty tworzące instytucje filmowe, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2 pkt. 1 zwane są dalej organami założycielskimi.
2. Ilekroć w ustawie jest mowa o instytucji filmowej bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć zarówno państwową, jak i samorządową instytucję filmową.

Art. 29.

Instytucja filmowa jest powołana do prowadzenia działalności w dziedzinie kinematografii, w szczególności do produkcji, świadczenia usług filmowych, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, do upowszechniania kultury filmowej i gromadzenia oraz ochrony zasobów sztuki filmowej.

Art. 30.

Akt o utworzeniu instytucji filmowej, wydawany przez organ założycielski, określa jej nazwę, siedzibę i przedmiot działania.

Art. 31.

Instytucja filmowa prowadzi działalność jako jednostka samodzielna pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym i działa na podstawie statutu, określającego zadania i strukturę organizacyjną instytucji filmowej. Statut podlega zatwierdzeniu przez organ założycielski.

Art. 32.

1. Instytucja filmowa podlega wpisaniu do prowadzonego przez Ministra rejestru instytucji filmowych, zwanego dalej rejestrem. Wpis do rejestru następuje na wniosek dyrektora instytucji filmowej. Z chwilą wpisania do rejestru instytucja filmowa nabywa osobowość prawną.
2. Minister w drodze rozporządzenia określi szczegółowe zasady prowadzenia rejestru, dane podlegające wpisowi, tryb postępowania przy dokonywaniu wpisów w rejestrze i zasady wydawania odpisów i zaświadczeń z rejestru.

Art. 33.

1. Organami państwowej instytucji filmowej są:
  - 1) dyrektor,
  - 2) ogólne zebranie pracowników i Rada Pracownicza.
2. Dyrektor instytucji filmowej zarządza instytucją i reprezentuje ją na zewnątrz.

Art. 34.

1. Dyrektora instytucji filmowej powołuje organ założycielski na czas określony lub nieokreślony, po zasięgnięciu opinii Rady.
2. Powołanie dyrektora instytucji filmowej następuje po przeprowadzeniu konkursu zorganizowanego przez organ założycielski.
3. Minister właściwy do spraw kultury określa, w drodze rozporządzenia, zasady i tryb organizowania konkursu na stanowisko dyrektora instytucji filmowej.
4. Dyrektor instytucji filmowej może być odwołany:
  - 1) na własną prośbę,
  - 2) z powodu choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków,
  - 3) z powodu naruszenia przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem.

Art. 35.

1. Dyrektora instytucji filmowej odwołuje organ założycielski na zasadach i w trybie przewidzianym dla odwołania dyrektora przedsiębiorstwa państwowego, po zasięgnięciu opinii Rady.
2. Organ założycielski ma prawo władcze wkraczania w sprawy instytucji filmowej tylko w wypadkach przewidzianych w ustawie. W stosunku do rozstrzygnięć podjętych wobec instytucji filmowej przez organ założycielski dyrektorowi instytucji filmowej przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu. Do sprzeciwu stosuje się odpowiednio zasady przewidziane w art. 63 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych.

Art. 36.

1. W razie doznania szkody z powodu wykonania decyzji organu założycielskiego, instytucja filmowa może żądać od tego organu odszkodowania.
2. Spory w sprawach, o których mowa w ust. 1, rozstrzyga sąd.
3. Instytucje filmowe, za zgodą organu założycielskiego mogą tworzyć spółki na zasadach przewidzianych w przepisach prawa spółek handlowych.

Art. 37.

1. Dyrektor instytucji filmowej, jego zastępca, główny księgowy oraz osoby zatrudnione na stanowiskach równorzędnych nie mogą mieć udziałów lub akcji przedsiębiorców tworzonych przez tę instytucję filmową, a także pozostawać w nich w stosunku pracy, ani świadczyć pracy na ich rzecz na podstawie innego tytułu prawnego. Zakaz nie dotyczy członkostwa w radach nadzorczych.
2. Naruszenie zakazu, o którym mowa w ust. 1, stanowi podstawę odwołania ze stanowiska albo rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Art. 38.

1. Organ założycielski może łączyć, dzielić lub likwidować instytucje filmowe.
2. Organ założycielski może wydać zarządzenie o likwidacji instytucji filmowej, jeżeli:
  - 1) nie realizuje ona zadań określonych w akcie o utworzeniu,
  - 2) prowadzi ona działalność ze stratą co najmniej przez okres 2 lat.
3. Minister określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady oraz tryb postępowania stosowane w przypadku łączenia, podziału i likwidacji instytucji filmowych, wykorzystując odpowiednio zasady i tryb postępowania stosowane przy łączeniu, podziale i likwidacji przedsiębiorstw państwowych.

4. Organ założycielski jest obowiązany na 6 miesięcy przed wydaniem aktu o połączeniu, podziale lub likwidacji instytucji filmowej podać do wiadomości publicznej informację o zamiarze i przyczynach takiej decyzji.

Art. 39.

1. Mienie pozostałe po likwidacji lub upadłości instytucji filmowej, w tym środki finansowe, przejmuje nieodpłatnie organ założycielski, z zastrzeżeniem ust.2 -4.
2. Z dniem postawienia instytucji filmowej w stan likwidacji lub upadłości, autorskie prawa majątkowe wchodzące w skład mienia tej instytucji przechodzą nieodpłatnie na rzecz Filмотeki Narodowej.
3. Mienie przejęte po likwidacji lub upadłości państwowej instytucji filmowej organ założycielski przekazuje nieodpłatnie na rzecz Instytutu.
4. W razie likwidacji lub upadłości instytucji filmowej zgromadzone w tej instytucji filmowej zasoby sztuki filmowej, które mają wejść w skład państwowego zasobu archiwalnego w rozumieniu ustawy z 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396, Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 137 poz. 1302) - przekazywane są nieodpłatnie Filмотece Narodowej.

Art. 40.

1. Do komercjalizacji i prywatyzacji instytucji filmowych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, z zastrzeżeniem ust. 2 -6.
2. Komercjalizacja lub prywatyzacja instytucji filmowej może być dokonana jedynie na wspólny wniosek dyrektora i rady pracowniczej instytucji filmowej oraz jej organu założycielskiego, chyba, że instytucja filmowa prowadzi działalność ze stratą nieprzerwanie przez okres dłuższy niż 2 lata - w takim przypadku wniosek o komercjalizację lub prywatyzację instytucji może złożyć organ założycielski.
3. W razie podjęcia decyzji o prywatyzacji instytucji filmowej zasoby sztuki filmowej zgromadzone w tej instytucji przekazywane są nieodpłatnie Filмотece Narodowej.
4. Prywatyzacji nie podlegają autorskie prawa majątkowe do filmów przysługujące instytucji filmowej. W razie prywatyzacji instytucji filmowej prawa te przejmuje nieodpłatnie Filмотeka Narodowa.
5. Przepis ust. 4 nie ma zastosowania do prywatyzacji bezpośredniej, o której mowa w art. 51 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.
6. Środki uzyskane z prywatyzacji instytucji filmowej, stanowią przychody Instytutu.

Art. 41.

1. Do instytucji filmowych stosuje się odpowiednio przepisy o przedsiębiorstwach państwowych dotyczące tymczasowego kierownika przedsiębiorstwa, umowy o zarządzaniu przedsiębiorstwem, przedstawicielstwa przedsiębiorstwa i postępowania naprawczego przedsiębiorstwa.
2. W razie stwierdzenia, że decyzja dyrektora instytucji filmowej jest sprzeczna z prawem, organ założycielski wstrzymuje jej wykonanie oraz zobowiązuje dyrektora do jej zmiany lub cofnięcia.

Art. 42.

1. Instytucja filmowa samodzielnie gospodaruje mieniem, z uwzględnieniem ograniczeń przewidzianych w niniejszej ustawie oraz przepisach odrębnych. W szczególności instytucja filmowa sprzedaje środki trwałe na zasadach określonych w przepisach o przedsiębiorstwach państwowych, po uzyskaniu zgody organu założycielskiego. Szczegółowe zasady gospodarki finansowej instytucji filmowych określa minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia.
2. Do wydatkowania przez instytucje filmowe środków na cele związane z produkcją filmów i zakupem usług filmowych nie stosuje się ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664, Nr 113, poz. 984 i Nr 197, poz. 1661 oraz z 2003 r. Nr 2, poz. 16, Nr 130, poz. 1188 i Nr 165, poz. 1591).

Rozdział 6

Przepisy szczególne

Art. 43.

1. Podmioty prowadzące kina przekazują Instytutowi kwotę stałego 2% odpisu od przychodów uzyskanych z tytułu wyświetlania w kinach filmów, których produkcja nie jest zaliczona do produkcji krajów Unii Europejskiej. Odpis obliczany jest przed podziałem przychodu z podmiotem prowadzącym dystrybucję.
2. Podmiot prowadzący kino obowiązany jest wprowadzać informacje o sprzedaży każdego biletu kinowego do krajowego informatycznego systemu kontroli sprzedaży biletów, prowadzonego przez dyrektora Instytutu.
3. Minister określi w drodze rozporządzenia szczegółowy tryb wprowadzania informacji o sprzedanych biletach kinowych oraz warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać urządzenia wykorzystywane w pracy systemu, o którym mowa w ust.2.

4. Podmioty prowadzące dystrybucję przekazują Instytutowi kwotę stałego 2 % odpisu od przychodów uzyskanych ze sprzedaży nośników z nagranyymi na nich filmami, których produkcja nie jest zaliczona do produkcji krajów Unii Europejskiej
5. Kwoty odpisu, o których mowa w ust. 1 i 2 są przekazywane w okresach kwartalnych, w terminie 30 dni po upływie kwartału na rachunek Instytutu, według zasad, w terminach i w trybie określonym w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw finansów publicznych, z uwzględnieniem zasad sprawozdawczości podatkowej oraz z uwzględnieniem wykorzystania elektronicznego systemu informatycznego.
6. Do należności z tytułu odpisów stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 i Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452 oraz z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984 i Nr 169, poz. 1387).

Art. 44.

1. Instytucje filmowe - studia filmowe są obowiązane przekazywać na rzecz Instytutu 50% przychodów uzyskanych z eksploatacji praw autorskich do filmów wyprodukowanych przed 1 stycznia 1990 r.
2. FilMOTEKA Narodowa jest obowiązana przekazywać na rzecz Instytutu 50 % przychodów uzyskanych z eksploatacji filmów, co do których przysługują jej autorskie prawa majątkowe.
3. Kwoty określone w ust. 1 i 2 winne być wpłacane na rachunek Instytutu w terminach kwartalnych, do 30 dni od zakończenia kwartału. Instytut może zażądać dokładnego sprawozdania podającego zakres eksploatacji filmów, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 45.

Nadawca telewizyjny nie może rozpowszechniać filmu wyprodukowanego w celu wyświetlania w kinach poza terminami uzgodnionymi z właścicielem autorskich praw majątkowych do tego filmu.

Rozdział 7

Zawody filmowe i pracownicy kinematografii

Art. 46.

1. Wykonywanie zawodów filmowych wymaga spełnienia przynajmniej jednego z

poniższych warunków:

- 1) specjalistycznego wykształcenia,
  - 2) posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych,
  - 3) wykazania się dorobkiem artystycznym.
2. Minister właściwy do spraw kultury w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, zawody filmowe, których wykonywanie wymaga specjalnych umiejętności, szczegółowe wymagania kwalifikacyjne w tych zawodach oraz sposób i tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego.

Rozdział 8.

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 47.

1. W terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc od daty wejścia ustawy w życie Minister:
  - 1) nada Instytutowi statut,
  - 2) powoła pełnomocnika, o którym mowa w ust. 3,
  - 3) dokonana zgłoszenia Instytutu do Krajowego Rejestru Sądowego, bez wskazywania składu osobowego statutowych organów Instytutu,
  - 4) zwróci się do środowisk, o których mowa w art. 12 ust. 3, o wskazanie kandydatów na członków Rady Instytutu.
2. W terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od daty wejścia ustawy w życie Minister powoła skład Rady Instytutu i zgłosi jej skład osobowy do Krajowego Rejestru Sądowego.
3. Do czasu powołania przez Ministra dyrektora Instytutu, jednak nie dłużej niż przez okres sześciu miesięcy od daty wejścia ustawy w życie, jego uprawnienia i obowiązki wypełnia pełnomocnik do spraw Polskiego Instytutu Filmowego.

Art. 48.

1. Instytut przejmie prawa, zadania i obowiązki oraz środki rzeczowe i finansowe następujących instytucji filmowych, działających na podstawie ustawy o kinematografii, o której mowa w art. 49:
  - 1) Agencja Produkcji Filmowej,
  - 2) Film Polski - Agencja Promocji,
  - 3) Agencja Scenariuszowa- które w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostaną

wykreślone z rejestru.

2. Pracownicy Agencji, o których mowa w ust. 1, stają się z dniem przejęcia pracownikami Instytutu, zgodnie z art. 231 Kodeksu pracy.
3. Do przejęcia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.
4. Instytut jest zwolniony z podatku i innych danin publicznych, z tytułu przejęcia o którym mowa w ust. 1.

Art. 49.

W ustawie z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 650, Nr 145, poz. 946, Nr 155, poz. 1014 i Nr 160, poz. 1061, z 2000 r. Nr 9, poz. 117, Nr 70, poz. 816 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 84, poz. 908, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 oraz z 2003 r. Nr 84 poz. 774 i Nr 137 poz. 1302) w art. 47b w ust. 1a dodaje się pkt. 6 w brzmieniu:

"6) przez Polski Instytut Filmowy twórczości filmowej i innej działalności w dziedzinie kinematografii".

Art. 50

Traci moc ustawa z dnia 16 lipca 1987 r. o kinematografii (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 513).

Art. 51

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia

UZASADNIENIE

Dotychczasowa ustawa o kinematografii pochodzi z 1987 r. i nie jest dostosowana do współczesnych realiów społecznych, ekonomicznych i politycznych.

Środowisko filmowe wielokrotnie podkreślało potrzebę jej zmiany celem dostosowania praw i zasad funkcjonowania polskiej kinematografii do nowych realiów.

Podstawowym celem projektu jest dokonanie takich zmian w organizacji kinematografii, aby zachowując dotychczasowy dorobek polskich instytucji filmowych dostosować ich funkcjonowanie do zmienionych warunków działania.

Projekt zakłada istotną rolę mecenatu państwa nad polską kinematografią i generowanie środków wspierających polską i europejską sztukę filmową. Istotnym środkiem oddziaływania państwa ma być Polski Instytut Filmowy, nadzorowany przez Ministra Kultury (w podobny sposób wspiera narodową twórczość filmową duża część krajów europejskich). Projekt ustawy nie ogranicza działalności prywatnych podmiotów gospodarczych w dziedzinie kinematografii.

Rozdział 1 - przepisy ogólne - projekt określa podstawowe pojęcia dotyczące polskiej i europejskiej produkcji filmowej.

Rozdział 2 - określa zadania Ministra Kultury w zakresie nadzoru nad twórczością filmową, jej upowszechnianiem i ochroną polskiego dorobku w dziedzinie kinematografii.

Rozdział 3 - określa funkcje, zadania i organizację Polskiego Instytutu Filmowego, jako wiodącego instrumentu oddziaływania państwa polskiego, na promocję polskiej i europejskiej twórczości filmowej. W organizacji Instytutu zachowano nadzór państwa sprawowany przez Ministerstwo Kultury, a zarazem zapewniono właściwy udział zainteresowanych środowisk twórczych i pracowniczych działających w obszarze polskiej kinematografii. Projekt przewiduje szereg sposobów pozyskiwania środków przez Instytut (dotacje budżetowe, odpisy z tytułu rozpowszechniania filmów, dochody majątkowe z przekształceń własnościowych instytucji filmowych, udział w zasilających kulturę środkach z gier liczbowych, własnościowych instytucji filmowych, udział w zasilających kulturę środkach z gier liczbowych, własnej działalności gospodarczej Instytutu). Środki będą przyznawane na wsparcie finansowe polskiej i europejskiej produkcji filmowej.

Rozdział 4 - przewiduje, iż gromadzenie i ochrona polskiego dorobku w dziedzinie kinematografii pozostaje zadaniem Filмотeki Narodowej - instytucji, która dotychczasową swoją działalnością potwierdza gwarancje właściwego zabezpieczenia i wykorzystywania

filmowego dorobku narodowego.

Rozdział 5 - Projekt zakłada możliwość dalszego funkcjonowania państwowych i samorządowych instytucji filmowych, oraz ich przekształcenia (w tym likwidacje) w przypadku utraty rentowności.

Projekt nie przewiduje nowych, obligatoryjnych obciążeń budżetu państwa, a także budżetów samorządowych.

Zaproponowany projekt chroni dotychczasowe miejsca pracy oraz unikatowe zawody filmowe.

Projekt powstał w wyniku aktywności społecznej związków zawodowych i środowisk twórczych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

UZASADNIENIE

Część wstępna

Działalność w dziedzinie kinematografii jest obecnie uregulowana ustawą z dnia 16.07.1987 r. (tekst jednolity: Dz.U. nr 58 z 2003 r., poz.513)

Postanowienia ustawy sprzed 17 laty nie przystają do nowych warunków ustrojowych i ekonomicznych. Grozi to degradacją krajowego potencjału twórczego, produkcyjnego i technicznego, jak też wysoko kwalifikowanych pracowników polskiej kinematografii.

Powstała więc konieczność stworzenia nowej ustawy.

24 września 2003r. rząd przesłał do Sejmu projekt ustawy o kinematografii (druk 2055).

Niestety, mimo bardzo ostrych krytycznych głosów zainteresowanych środowisk i organizacji, projekt rządowy nie zawarł zmian uwzględniających opinie, uwagi i postulaty, w szczególności dotyczące odejścia od centralistycznej koncepcji struktury kinematografii.

W tej sytuacji zaistniała pilna konieczność opracowania projektu alternatywnego wobec rządowego.

Przedstawiciele zainteresowanych środowisk, po wielu konsultacjach i rozmowach, przygotowali projekt uwzględniający: wspieranie rodzimej produkcji filmowej, ochronę i promocję dorobku artystycznego, byt istniejących instytucji filmowych, ich kadr twórczo – zawodowych, ochronę polskiego rynku audiowizualnego, szkolnictwa oraz społecznego ruchu filmowego. Wszystko to zaleca krajom członkowskim Unia Europejska, podkreślając by przy dostosowaniu do warunków globalno-rynkowych wspierać twórczość narodową, ambitną i niekomercyjną.

Warte podkreślenia jest wyraźne rozdzielenie pól kompetencyjnych:

- finansowanie i promocja kinematografii - Polski Instytut Filmowy
- produkcja filmowa - podmioty państwowe i prywatne,
- archiwizacja i upowszechnianie - Filtoteka Narodowa
- dystrybucja i kina - podmioty prywatne.

Część szczegółowa

Rozdział 1 - przepisy ogólne:

projekt definiuje podstawowe pojęcia dotyczące polskiej i europejskiej produkcji filmowej oraz określa używane dalej pojęcia. Wprowadza definicję filmu polskiego i europejskiego, co jest szczególnie ważne ze względu na: umowy międzynarodowe dot.

koprodukcji filmowej; gromadzenia i ochrony zasobów sztuki filmowej oraz konieczność uwzględnienia europejskich regulacji swobodnego przepływu usług i kapitału.

Rozdział 2 - organy właściwe do spraw kinematografii:

projekt określa zadania Ministra Kultury jako mecenasa państwowego w zakresie opieki nad twórczością filmową, upowszechniania i ochrony dorobku sztuki filmowej.

Rozdział 3 - Polski Instytut Filmowy:

projekt wprowadza zmiany w organizacji i finansowaniu kinematografii poprzez utworzenia Polskiego Instytutu Filmowego, jako państwowej osoby prawnej działającej w sektorze finansów publicznych, realizującej politykę państwa w zakresie kinematografii przy aktywnym współdziałaniu środowisk filmowych. Określa funkcje, zadania i organizację Polskiego Instytutu Filmowego jako instrumentu oddziaływania państwa na produkcję i promocję polskiej i europejskiej twórczości filmowej.

Instytut powstaje ze scalenia trzech agencji działających obecnie na polach produkcji i promocji: Agencji Produkcji Filmowej, Agencji Scenariuszowej i Agencji Promocji „Film Polski”.

W organizacji Instytutu zachowano nadzór Ministra Kultury, a zarazem zapewniono udział zainteresowanych środowisk twórczych i pracowniczych działających w obszarze kinematografii.

Istotnym elementem jest wprowadzenie zasady powoływania dyrektora Instytutu na zasadzie konkursu, określenie trzyletniej kadencyjności jego działania oraz ustalenie stałej reprezentacji środowiska filmowego - Rady Instytutu - organu mającego bezpośredni wpływ na jego działalność.

Projekt przewiduje sposoby pozyskiwania środków przez Instytut (dotacje budżetowe, odpisy z tytułu rozpowszechniania filmów, dochody majątkowe z przekształceń własnościowych instytucji filmowych, udział w zasilających kulturę środkach z gier liczbowych, własnej działalności gospodarczej Instytutu). Środki te będą przeznaczone na wsparcie finansowe polskiej i europejskiej produkcji filmowej.

Struktura źródeł finansowania Instytutu odzwierciedla związek poszczególnych źródeł z produkcją i twórczością filmową. Jej częściami składowymi są:

- dotacja budżetowa, będąca dowodem zainteresowania państwa produkcją filmową,
- redystrybucyjne kwoty odpisów od przychodów dystrybucyjnych kinowych i nośników z nagranyimi filmami,

- redystrybucyjne kwoty z obrotu prawami do filmów wyprodukowanych w latach 1945-1990, pochodzące ze sprzedaży tych praw przez Filмотекę Narodową i Studia Filmowe,
- kwoty z odpisów od sprzedaży czystych nośników,
- kwoty na finansowanie produkcji europejskiej przewidziane w koncesjach na rozpowszechnianie programów telewizyjnych,
- środki przyznawane przez ministra ze środków specjalnych utworzonych z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa.

Obciążenia nałożone w postaci odpisów na wpływy z dystrybucji kinowej i nośników z nagranyimi filmami nie muszą mieć wpływu na podwyższenie kosztów utrzymania kin i dystrybucji video/DVD, pod warunkiem rozsądnego zbilansowania wysokości opodatkowania i tantiem autorskich.

Projekt określa zasady dostępu do uzyskiwanych przez Instytut środków finansowych, traktując wszystkie podmioty jednakowo, bez względu na ich strukturę własności i kształt organizacyjny – ale przy zakazie prowadzenia przez Instytut własnej produkcji filmowej. Pozwoli to na uniknięcie nierównego traktowania podmiotów i przejrzystość decyzji o dofinansowaniach. Ważne jest tu zastrzeżenie jednakowego traktowania podmiotów polskich i europejskich.

Szczegółowy zakres działania Instytutu, jego organizację wewnętrzną oraz tryb postępowania w zakresie finansowym zawierać będzie statut nadany przez Ministra.

Rozdział 4 - gromadzenie, ochrona i pomnażanie zasobów sztuki filmowej:

projekt ustala szczegółowo zadania Filмотeki Narodowej jako archiwum państwowego, nadzorowanego przez Ministra Kultury.

Dotychczasowy stan prawny nie uwzględniał pozycji ani roli Filмотeki Narodowej jako archiwum państwowego. Zapisanie zadań oraz zasad finansowania w ustawie pozwala na dokładne jej umiejscowienie w strukturze kinematografii.

Wprowadzona zostaje zasada praw dystrybucyjnych Filмотeki do filmów polskich wyprodukowanych w latach 1945-1990 (w całości) oraz późniejszych (w części przypadającej na budżet państwa), co docelowo pozwoli na scalenie zbiorów i praw do nich w jednym ręku oraz sprawne zarządzanie tymi prawami.

Pozostawienie w gestii Filмотeki 50% kwot z obrotu prawami pozwoli na realne dofinansowanie kosztów utrzymania archiwum i rekonstrukcji materiałów archiwalnych. (Obecnie pozyskiwanie funduszy na te cele odbywa się wyłącznie poprzez dotacje budżetowe zależne od stanu finansów państwa).

Projekt określa przekazywania zasady do Filмотeki materiałów archiwalnych polskich oraz zagranicznych opracowanych w języku polskim, co jest wypełnieniem zasad archiwizacji produkcji krajowej, wypełnieniem dyrektyw Unii Europejskiej i ratyfikowanych przez Polskę umów międzynarodowych - takich jak konwencja FIAF i konwencja belgradzka.

Rozdział 5 - jednostki organizacyjne kinematografii:

projekt przedstawia zasady funkcjonowania państwowych i samorządowych instytucji filmowych oraz ich przekształceń (likwidacji) w wypadku utraty rentowności.

Celem rozwiązań jest utrzymanie wielości jednostek produkcyjnych przy zachowaniu ich dotychczasowego dorobku. Zagwarantowanie wielo-podmiotowości w działalności filmowej stanowi o możliwości utrzymania zróżnicowania rynku filmowego oraz zapewnienie miejsc pracy dla filmowych fachowców.

Czynnikiem regulującym funkcjonowanie podmiotów ma być wolny rynek.

Projekt przyjmuje zasady przekształceń i likwidacji podmiotów, odwołując się do obowiązujących w tym zakresie przepisów prawnych.

Rozdział 6 - przepisy szczególne:

projekt reguluje zasady obliczania kwot odpisów od przychodów z tytułu dystrybucji kinowej i sprzedaży nośników z nagranyimi filmami, określając ich zakres. Tworzy w ten sposób instrument chroniący polską i europejską produkcję filmową, co pozwala na częściowe powstrzymanie drenażu rynku polskiego przez pozaeuropejskie firmy dystrybucyjne i zmuszenie ich do udziału w kosztach utrzymania sieci dystrybucyjnej w Polsce. Stanowi to wypełnienie zaleceń Unii Europejskiej o ochronie rynku własnego i promowaniu produkcji europejskiej.

Rozdział 7 - zawody filmowe i pracownicy kinematografii:

projekt wprowadza mechanizmy przyznawania ochrony kwalifikacji zawodowej oraz konieczność regulacji umożliwiających wykonywanie niektórych zawodów filmowych w krajach UE.

Rozdział 8- zmiany w przepisach obowiązujących...:

projekt ustala terminy wprowadzania koniecznych zmian prawnych oraz regulacje chroniące pracowników agencji, które mają wejść w skład Instytutu.

Część końcowa

projekt nie powoduje nowych obciążeń budżetu państwa.

W skali kilku lat należy oczekiwać napływu nowych, pozabudżetowych środków finansowych na szeroko rozumianą działalność filmową oraz istotnego ożywienia produkcji filmowej.

Zaproponowane rozwiązania chronią miejsca pracy i wprowadzają ochronę unikatowych zawodów filmowych.

Konsultacje i doradztwo

W opracowaniu i konsultacjach niniejszego projektu uczestniczyli przedstawiciele:

- Federacji Zw. Zaw. Pracowników Kultury i Sztuki oraz organizacji w niej zrzeszonych z:
Filmoteki Narodowej,
Wytwórni Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w W-wie,
Agencji Produkcji Filmów i Studiów Filmowych.
- Sekcji Krajowej Pracowników Filmu NSZZ „Solidarność” oraz Komisji Zakładowych w:
Filmotece Narodowej,
Wytwórni Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w W-wie,
Agencji Produkcji Filmów.
- Wykorzystane zostały wnioski i propozycje stowarzyszeń oraz związków twórczych:
Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych,
Stowarzyszenia Kina Polskie,
Stowarzyszenia Filmowców Polskich,
Akademii Filmu Polskiego,
Niezależnych Dystrybutorów Filmowych
oraz twórców, np. reżysera Andrzeja Wajdy.

Na bieżąco korzystano z doradztwa prawników i ekonomistów.

Założenia projektów aktów wykonawczych

1. Zgodnie z art. 14 ust. 2 projektu ustawy Minister nadaje statut Polskiemu Instytutowi Filmowemu w drodze rozporządzenia. Minister określi, zakres i tryb działania organów Instytutu (Dyrektora i Rady) jego strukturę wewnętrzną oraz zadania nadzorcze Ministra wobec Instytutu. Statut określi, też sposób i zakres rozpatrywania wniosków o finansowanie zadań przewidzianych w art.11 i 19 projektu ustawy (w tym tryb powoływania i funkcjonowania komisji eksperckich opiniujących wnioski).
2. Zgodnie z art.32 ust. 2 projektu ustawy Minister zobowiązany jest prowadzić rejestr publicznych (państwowych – samorządowych) instytucji filmowych. W drodze rozporządzenia zostanie utworzony rejestr instytucji filmowych z wyodrębnionymi działami dla:
  - a) państwowych instytucji filmowych
  - b) samorządowych instytucji filmowychRozporządzenie określi warunki, które winna spełnić instytucja filmowa podlegająca wpisowi, tryb aktualizacji danych, zasady wydawania odpisów i zaświadczeń z rejestru.
3. Zgodnie z art. 34 ust.3 projektu ustawy Minister określi w drodze rozporządzenia sposób powoływania dyrektora publicznych instytucji filmowych w drodze konkursu. Rozporządzenie ustali sposób wyłonienia Komisji Konkursowej uwzględniającej w jej składzie przedstawiciela Ministra, (w przypadku instytucji samorządowej również właściwych przedstawicieli samorządowych) oraz reprezentatywnych organizacji związkowych i twórczych z sektora filmu. Rozporządzenie zawierać będzie sposób procedowania i ustalenia wyników komisji konkursowej.
4. Zgodnie z art.43 ust. 3 projektu ustawy Minister określi w drodze rozporządzenia utworzenie krajowego systemu informatycznego w sprawie kontroli sprzedanych biletów kinowych, obowiązki w zakresie przekazywania danych oraz odprowadzania opłat przewidzianych ustawą.
5. Projekt ustawy w art.46 ust. 2 przewiduje wydanie rozporządzenia przez Ministra Kultury, w porozumieniu z Ministrem właściwym dla spraw pracy, dotyczącego wykonywania zawodów filmowych. W rozporządzeniu zostaną wymienione zawody

filmowe, których wykonywanie wymaga spełnienia szczególnych warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji i umiejętności nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Rozporządzenie wyznaczy zasady powoływania komisji kwalifikacyjnych i tryb ich funkcjonowania, (ew. sposób przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych).

Zakres wymagań kwalifikacyjnych powinien być zgodny z normami stosowanymi w Unii Europejskiej.

Warszawa, dnia 12 stycznia 2004 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o kinematografii
z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r. Nr 23, poz. 398, zm.: Monitor Polski z 2003 r. Nr 23, poz. 337) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy o kinematografii jest propozycją kompleksowego uregulowania materii będącej przedmiotem ustawy z dnia 16 lipca 1987 r. o kinematografii (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r., Nr 58, poz. 513) Projekt ustawy określa: zasady wspierania działalności w dziedzinie kinematografii, organy administracji rządowej mające kompetencje w dziedzinie kinematografii i ich zadania, strukturę, organizację i działalność instytucji filmowych, zasady ochrony zasobów sztuki filmowej.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Biorąc pod uwagę przedmiot projektu ustawy należy wskazać następujące przepisy Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE):

- art. 12 TWE, stanowiący ogólny zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową (w zakresie zastosowania Traktatu),
- oraz – konkretyzujące ten zakaz – przepisy artykułów: 28, 43, 49 TWE, dotyczące zasad: swobodnego przepływu towarów, swobody świadczenia usług, swobody podejmowania i prowadzenia

działalności gospodarczej;

- art. 87 – 88 TWE, zakazujące przyznawania pomocy publicznej, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jeśli ma wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Przepisy te (w szczególności art. 87 ust. 3 lit. d) określają m.in. warunki dozwolonej pomocy publicznej.

Można też wskazać inne akty wspólnotowe, które odzwierciedlają politykę Wspólnoty w dziedzinie kinematografii i mają znaczenie dla oceny zgodności pomocy publicznej w dziedzinie kinematografii z regułami wspólnego rynku:

- komunikat Komisji (COM/2001/0534) skierowany do Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie niektórych aspektów prawnych dotyczących twórczości kinematograficznej i innej twórczości audiowizualnej (Dz. Urz. WE C 043, 16.02.2002),
- rezolucja Rady z dnia 12 września 2001 r. dotycząca pomocy krajowej dla przemysłów filmowego i audiowizualnego (2001/C 73/02, Dz. Urz. WE C 073, 06.03.2001),
- rezolucja Rady z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie gromadzenia zasobów twórczości kinematograficznej w Unii Europejskiej (2003/C 295/03, Dz. Urz. C 295, 05.12.2003).

W zakresie prawa wtórnego w odniesieniu do przepisów art. 21 i art. 42 ust. 2 projektu mają znaczenie dyrektywy regulujące sferę zamówień publicznych:

- dyrektywa Rady 93/37/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotycząca koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, (Dz. Urz. WE nr L199 z 9.08.1993 r.), ze zmianami,
- dyrektywa Rady 93/36/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotycząca koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na dostawy (Dz. Urz. WE nr L 199 z 9.08.1993 r.), ze zmianami,
- dyrektywa Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. dotycząca koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi (Dz. Urz. WE nr L 209 z 9.07.1992 r.), ze zmianami,
- dyrektywa Rady 93/38/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotycząca koordynacji procedur udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji (Dz. Urz. WE nr L 199 z 9.08.1993 r.), ze zmianami.

3. Układ Europejski

Postanowienia Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską z jednej strony a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z drugiej nie odnoszą się bezpośrednio do zagadnienia kinematografii. Przepis art. 95 mówi ogólnie o współpracy kulturalnej i ewentualnym uczestnictwie w programach współpracy kulturalnej Wspólnoty. Można też wskazać ogólne przepisy art. 68 i 69 zobowiązujące do zbliżania ustawodawstwa Polski do ustawodawstwa wspólnotowego (m.in. w dziedzinie konkurencji, a więc także w zakresie regulacji dotyczących pomocy publicznej).

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

Analizując projekt w świetle przepisów prawa wspólnotowego oraz polityki Wspólnoty w dziedzinie kinematografii należy wyróżnić cztery zagadnienia, mające znaczenie dla oceny zgodności projektu z prawem UE:

- zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową w związku ze swobodami traktatowymi, w szczególności swobodą świadczenia usług,
- pomoc państwa w dziedzinie kinematografii,
- stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych,
- gromadzenie zasobów twórczości kinematograficznej.

Zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową sformułowany w art. 12 TWE aktualizuje się m.in. w odniesieniu do realizacji tzw. swobód traktatowych. Jednym z głównych celów ustawy jest sprzyjanie rozwojowi rodzimej twórczości filmowej. W art. 3 pkt 6 mówi się np., że kinematografia obejmuje m.in. „promocję filmu polskiego w kraju i za granicą”, jednak już w zakresie „twórczości filmowej”, „produkcji filmowej”, „usług filmowych” przepis art. 3 odnosi się do każdej (także niepolskich) twórczości, produkcji, usług. Art. 11 ust. 1 projektu zalicza do zadań Polskiego Instytutu Filmowego „inspirowanie i wspieranie działań mających na celu tworzenie warunków do powszechnego dostępu do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej”, a art. 6 ust. 2 wymienia wśród zadań ministra właściwego do spraw kultury „zapewnienie powszechnego dostępu do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej”.

Polityka Wspólnoty w odniesieniu do kinematografii narodowej uznaje zasadność stosowania krajowych systemów sprzyjających rozwojowi narodowej i tym samym europejskiej twórczości kinematograficznej. Rezolucja Rady z dnia 12 lutego 2001 r. stwierdza m.in., że krajowa pomoc

dla przemysłów filmowego i audiowizualnego oraz wsparcie europejskich przemysłów filmowego i audiowizualnego wynikające z programów wspólnotowych mają istotne znaczenie dla zapewnienia różnorodności kulturowej. Dlatego szczególny charakter pomocy publicznej w tej dziedzinie jest uzasadniony, a państwa członkowskie mogą wprowadzać krajowe systemy wspierania twórczości filmowej i audiowizualnej.

Należy uznać, że szczególne, przewidziane w projekcie ustawy, traktowanie twórczości rodzimej nie jest sprzeczne z polityką wspólnotową i nie prowadzi do dyskryminacji ze względu na przynależność państwową. Nie jest więc niezgodne z przepisami TWE (art. 12 w związku z art. 28, 43, 49 TWE).

Pomoc publiczna. Przepisy projektu dotyczące Polskiego Instytutu Filmowego: art. 11 (zadania Instytutu), art. 13, art. 40 ust. 6, art. 43, art. 44 (środki przeznaczane na ich realizację), art. 19 (formy dofinansowania) należy przeanalizować pod kątem zgodności z przepisami wspólnotowymi dotyczącymi pomocy publicznej.

Na podstawie art. 87 ust. 3 lit. d TWE pomoc przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego może być uznana przez Komisję za zgodną z regułami wspólnego rynku i tym samym zwolniona spod ogólnego zakazu pomocy publicznej, jeśli nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji we Wspólnocie w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Dopuszczalność takiej pomocy podlega ocenie dokonywanej przez Komisję Europejską (art. 88 ust. 1 i 2 TWE). Komisja, w komunikacie skierowanym do Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie niektórych aspektów prawnych dotyczących twórczości kinematograficznej i innej twórczości audiowizualnej (COM/2001/0534), określiła zasady udzielania pomocy publicznej na wsparcie twórczości kinematograficznej. Zasady te mają prowadzić do zapewnienia równowagi między celami twórczości kulturalnej, rozwojem produkcji audiowizualnej Wspólnoty i przestrzeganiem zasad pomocy publicznej:

- zaproponowany system pomocy nie może zawierać postanowień sprzecznych z TWE w pozostałych dziedzinach (dotyczy to m.in. zakazu dyskryminacji, swobody przedsiębiorczości, swobodnego przepływu towarów, swobody świadczenia usług – art. 12, 28, 30, 39, 43, 48, 49 TWE), system nie może np. ograniczać pomocy wyłącznie do podmiotów narodowych czy wymagać, aby beneficjenci mieli status przedsiębiorstwa państwowego ustanowionego na podstawie krajowego prawa handlowego. Jeśli natomiast pomoc kierowana głównie do podmiotów krajowych pochodzi z opłat parafiskalnych, produkty importowane z innych państw członkowskich nie powinny być obciążane takimi opłatami,

- pomoc musi być przeznaczona na produkty o charakterze kulturalnym,
- wymóg związania budżetu filmu z rodzimą produkcją nie może przekraczać 80% budżetu,
- pomoc z zasady nie powinna przekraczać 50% budżetu danej produkcji, ograniczenie to nie dotyczy filmów trudnych i niskobudżetowych. Określenie, jaki film jest filmem trudnym czy niskobudżetowym należy do ustawodawcy krajowego.

Art. 19 projektu przewiduje m.in., że pierwszeństwo w dofinansowaniu produkcji filmu mają filmy o szczególnym znaczeniu dla kultury polskiej (ust. 3). Przepis ten stanowi też, że zasady dofinansowania produkcji filmu polskiego i europejskiego pozostają w zgodzie z wiążącymi Rzeczpospolitą Polską umowami międzynarodowymi. Takie sformułowanie przeznaczenia pomocy nie łamie zasad określonych w komunikacie Komisji. Projekt przewiduje, że „do środków finansowych Instytutu mają równy dostęp wszystkie podmioty prowadzące działalność w zakresie kinematografii, niezależnie od formy prawnej w jakiej prowadzą działalność i struktury własnościowej” (art. 19 ust. 4).

Należy jednak zwrócić uwagę, że wyposażenie dyrektora Instytutu w kompetencję do decydowania o przyznawaniu środków pomocowych (art. 19 ust. 8 projektu), nawet jeśli decyzje ma on podejmować w oparciu o opinię ekspertów, może prowadzić do arbitralności, która nie gwarantuje zachowania zasad sformułowanych przez Komisję. Należałoby precyzyjnie określić warunki przyznawania środków, nie pozostawiając jednoosobowemu organowi tak dużego luzu decyzyjnego.

Projekt nie formułuje ograniczenia udziału kwoty pomocy w budżecie danej produkcji (wg komunikatu Komisji: 50%). Należy mieć na uwadze, że stosowanie przewidzianego w projekcie systemu pomocy dla kinematografii będzie zgodne z prawem wspólnotowym pod warunkiem, że zapewnione będzie przestrzeganie tego wymogu i pomoc nie przekroczy 50% budżetu produkcji.

Państwa członkowskie są zobowiązane na podstawie art. 88 ust. 3 TWE informować Komisję o wszelkich planach przyznawania pomocy publicznej oraz o każdej zmianie ustalonych wcześniej zasad jej udzielania. Obowiązek ten będzie więc dotyczył także Polski (od chwili przystąpienia). Polska powinna poinformować Komisję o przewidzianym w projekcie ustawy systemie pomocy.

Stosowanie przepisów o udzielaniu zamówień publicznych. Projekt ustawy w art. 21 i 42 ust. 2 wyłącza stosowanie ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 72,

poz. 664, z późniejszymi zmianami) w przypadku wydatkowania przez Polski Instytut Filmowy środków na realizację jego zadań (określonych w art. 11 projektu) oraz w przypadku wydatkowania środków przez instytucje filmowe „na cele związane z produkcją filmów i zakupem usług filmowych”. Zarówno Instytut jak i instytucje filmowe (państwowe i samorządowe) są podmiotami, które w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych podlegają jej działaniu (art. 4 ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy o zamówieniach publicznych oraz art. 5 pkt 7 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy zamówieniach publicznych).

Dyrektywy wspólnotowe regulujące sferę zamówień publicznych określają minimalne wymagania wspólnotowe udzielania zamówień publicznych (m.in.: podmioty i rodzaje zamówień, dopuszczalne procedury, zasady ogłoszeń o zamówieniach publicznych, progi wartości udzielanych zamówień, powyżej których dyrektywy mają zastosowanie). Oznacza to, że państwa członkowskie są zobowiązane wprowadzić i stosować regulacje, które w odniesieniu do udzielania zamówień publicznych ustanawiają co najmniej takie rygory, jakie wynikają z dyrektyw. Jednocześnie państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy zawierające rozwiązania bardziej rygorystyczne (np. co do progu wartości zamówienia, powyżej którego obowiązują regulacje o udzielaniu zamówień publicznych).

Przepisy dyrektyw przewidują wyłączenia stosowania przepisów o udzielaniu zamówień publicznych. Wyłączenia dotyczą np. – w przypadku dyrektywy dotyczącej usług (92/50) m.in. – nabycia lub najmu gruntów, istniejących budynków lub innych nieruchomości, zakupu, produkcji lub koprodukcji programów radiowych i telewizyjnych przeznaczonych do emisji oraz czasu antenowego, usług w zakresie telefonii głosowej, teleksów, radiotelefonii, usług przywoławczych i satelitarnych, arbitrażu i mediacji, usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, kupnem lub transferem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, usług banku centralnego, umów o pracę, usług badawczo-rozwojowych, innych niż prowadzone na wyłączny użytek zamawiającego. Przedmiotowy charakter ma też wyłączenie wynikające z dyrektyw – dotyczącej usług oraz dotyczącej dostaw – jeśli zamówienie dotyczy sprzętu lub usługi o charakterze wyłącznie militarnym (produkcja lub handel bronią, amunicją). Poza tym nie stosuje się dyrektyw (dotyczącej dostaw, dotyczącej usług, dotyczącej robót budowlanych) w przypadku, gdy zamówienie zostało zaklasyfikowane jako tajne albo wymaga szczególnych środków bezpieczeństwa bądź też ochrony istotnych interesów bezpieczeństwa państwa. Stosowanie ww. dyrektyw jest też wyłączone, jeśli np. jest to zgodne z umową dotyczącą stacjonowania wojsk obcych albo wynika ze szczególnych procedur organizacji międzynarodowych (w tym: Banku Światowego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju).

Żadna z dyrektyw wspólnotowych dotyczących zamówień publicznych nie przewiduje wyłączenia obowiązku stosowania procedury udzielania zamówień publicznych w przypadkach wskazanych w projekcie i w określony tam sposób. Ponadto wyłączenia przewidziane w projekcie (art. 21 i art. 42 ust. 2 projektu) zostały określone tak szeroko, że ustawa uchwalona w zaproponowanym brzmieniu pozwalałaby w praktyce w ogóle nie stosować reżimu zamówień publicznych przez Instytut i instytucje filmowe.

Dlatego przepisy art. 21 i art. 42 ust. 2 muszą być ocenione jako niezgodne z prawem wspólnotowym, w szczególności z dyrektywami Rady: 92/50/EWG, 93/36/EWG, 93/37/EWG.

Gromadzenie zasobów twórczości kinematograficznej. Rezolucja Rady z dnia 24 listopada 2003 r. podkreśla konieczność zachowania dorobku europejskiej twórczości kinematograficznej, będącej częścią dorobku audiowizualnego państw członkowskich. Zasoby te powinny być systematycznie gromadzone w archiwach narodowych, regionalnych i innych. Rozdział 4 projektu, określający zasady gromadzenia, ochrony, pomnażania zasobów sztuki filmowej, odpowiada postulatowi sformułowanemu w rezolucji.

5. Traktat o przystąpieniu Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (Traktat akcesyjny)

Traktat akcesyjny nie zawiera postanowień dotyczących zagadnień, które są przedmiotem projektu ustawy o kinematografii.

6. Konkluzja

(1) Projekt ustawy o kinematografii w zakresie przepisów **art. 21 i 42 ust. 2** jest **niezgodny** z prawem Unii Europejskiej. Przepisy te przewidują wyłączenie stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w przypadku wydatkowania środków związanych z działalnością Polskiego Instytutu Filmowego oraz państwowych i samorządowych instytucji filmowych, co jest niezgodne z **dyrektywami Rady: 92/50/EWG, 93/36/EWG, 93/37/EWG.**

(2) W pozostałej części projekt nie jest sprzeczny z prawem UE.

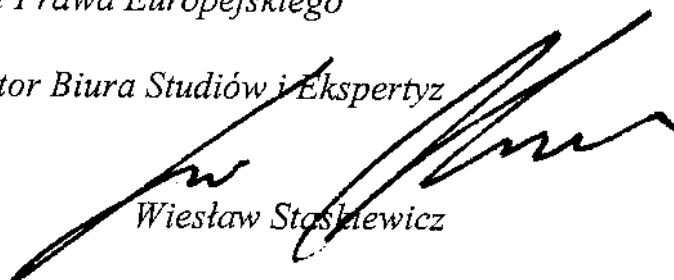
Należy jednak precyzyjnie określić warunki przyznawania środków pomocowych przez dyrektora Polskiego Instytutu Filmowego, aby wykluczyć arbitralność w podejmowaniu decyzji przez organ jednoosobowy.

Poza tym, zgodnie z art. 88 ust. 3 TWE, Polska będzie zobowiązana

poinformować Komisję Europejską o zamiarze wprowadzenia systemu pomocy publicznej przeznaczonej na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staszkiewicz

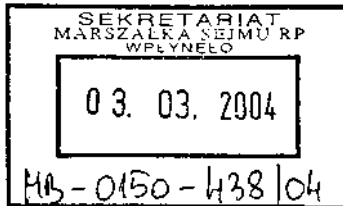

Warszawa, dnia 3 marca 2004 r. r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Komisja Europejska

EUR-027- 50/04

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej
Pan Marek Borowski

W związku ze skierowaniem przez Pana Marszałka, przesyłam opinię Komisji Europejskiej o poselskim projekcie ustawy o kinematografii przyjętą na posiedzeniu w dniu 3 marca 2004 r. w trybie art. 34 ust. 10 regulaminu Sejmu.

Przewodniczący Komisji

(Jerzy Czepulkowski)

Opinia nr 56
Komisji Europejskiej
przyjęta na posiedzeniu w dniu 3 marca 2004 r.
w związku ze zgłoszonymi przez Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu
w trybie art. 34. ust. 9 Regulaminu Sejmu wątpliwościami co do zgodności poselskiego
projektu ustawy o kinematografii z prawem Unii Europejskiej

Komisja Europejska na swoim posiedzeniu w dniu 3 marca 2004 r. zapoznała się ze stanowiskiem przedstawiciela wnioskodawców oraz przygotowaną przez Biuro Studiów i Ekspertyz opinią w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o kinematografii.

Projekt ustawy ma na celu określenie zasad wspierania działalności w dziedzinie kinematografii oraz organy administracji rządowej mające kompetencje w dziedzinie kinematografii i ich zadania, strukturę, organizację i działalność instytucji filmowych jak również zasady ochrony zasobów sztuki filmowej.

W prawie wspólnotowym wymienić można cztery zagadnienia mające znaczenie dla zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej: zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową w związku ze swobodami traktatowymi, w tym swobodą świadczenia usług, pomocy państwa w dziedzinie kinematografii, stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, gromadzenia zasobów twórczości kinematograficznej.

Projekt ustawy w art. 21 i 42 ust. 2 wyłącza stosowanie ustawy o zamówieniach publicznych w przypadku wydatkowania przez Polski Instytut Filmowy środków na realizację jego zadań oraz w przypadku wydatkowania środków przez instytucje filmowe na cele związane z produkcją filmów i zakupem usług filmowych.

Dyrektywy wspólnotowe regulujące sferę zamówień publicznych określają minimalne wymagania wspólnotowe udzielania zamówień publicznych. W związku z tym państwa członkowskie mogą wprowadzić i stosować regulacje, które w odniesieniu do udzielania zamówień publicznych ustanawiają co najmniej takie rygory, jakie wynikają z dyrektyw. Żadna z dyrektyw wspólnotowych dotyczących zamówień publicznych nie przewiduje wyłączenia obowiązku stosowania procedury udzielania zamówień publicznych w przypadkach wskazanych w projekcie i w określony tam sposób. Wyłączenia przewidziane w projekcie w art. 21 i 4 ust. 2 zostały określone tak szeroko, że ustawa uchwalona w zaproponowanym brzmieniu pozwalałaby w praktyce na niestosowanie reżimu zamówień publicznych przez Polski Instytut Filmowy i instytucje filmowe. Należy uznać, że w zakresie przepisów art. 21 i 42 ust. 2 projekt zawiera rozwiązania sprzeczne z dyrektywami Rady: 92/50/EWG, 93/36/EWG, 93/37/EWG.

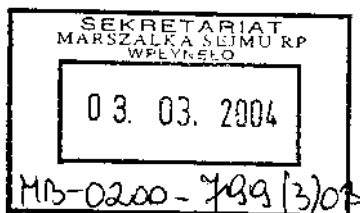
Komisja stwierdza, że przedstawiony poselski projekt ustawy o kinematografii jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej. Wypełnienie deklaracji złożenia autopoprawki przez wnioskodawców polegającej na skreśleniu art. 21 i 42 ust. 2 pozwoli na usunięcie sprzeczności projektu z prawem UE.

Warszawa, dnia 3 marca 2004 r.

Posel na Sejm RP

Zdzisław Podkański

Klub Parlamentarny PSL

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu RP

Panie Marszałku,

Jako przedstawiciel wnioskodawców projektu ustawy o kinematografii pragnę złożyć następującą autopoprawkę:

- skreślić art. 21
- w art. 42 skreślić ust. 2.

Z poważaniem
M. B.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 5 marca 2004 r.

Cena 1,92 zł + 22% VAT

